

Efter årsmødet 2010

122
JUNI 2010

RET & SKEL

Information for hegnsyn

Foreningen af Hegnsyn i Danmark

RET & SKEL, Information for Hegnsyn

Udgives af Foreningen af Hegnsyn i Danmark og udkommer fire gange årligt i et oplag på ca. 500 stk.

Henvendelser om tegning af abonnement (kr. 100 årligt), udbringning af bladet, person- og adresseændringer m.v. rettes til foreningens forretningsfører.

Hegnsyn, kommunale forvaltninger og andre opfordres til at gemme bladene og evt. senere gøre brug af dem som opslagsværk. Register over bladenes indhold 1986-2000 forefindes i blad nr. 81 – herefter én gang årligt.

Bladet layouts og trykkes hos Slagelsetryk, Rosengade 7C, 4200 Slagelse.

Redaktør og ansvarlig i henhold til presseloven:

Bent Jensen, Mylius Erichsens Vej 23, 7400 Herning, tlf. 97 2203 97.

E-mail: bentjensen@hegnsyn.dk

Indholdsfortegnelse

Fra formanden	side 3
Adresser og oplysning om honorarer m.v.	side 5
Plads til mange flere kvinder	side 6
Bestyrelsesvalg	side 7
Hvornår kan man få vederlag i en hegnsag?	side 8
Bevisførelse for Hegnsynet	side 11
Læserbrev: Jeg var målløs	side 14
Evaluering af årsmødet 2010	side 16
Brevkasse v. advokat Jørgen Jørgensen	side 17

Fra formanden

Tak for sidst på årsmødet og generalforsamlingen i vores forening den 26. og 27. marts på Christiansminde Kursuscenter i Svendborg. Tak for gode debatter og nye ideer, som vi vil arbejde videre med i bestyrelsen.

Fra Foreningen af Hegnsyn, endnu engang velkommen til alle nye hegnsynsmedlemmer og sekretærer. Jeg håber I vil deltage aktivt i vores forening.

Årsmødet i 2010, var også årsmødet hvor der afholdtes generalforsamling med valg til bestyrelsen. Dette sker altid året efter kommunevalget.

Hegnsynsformand Otto Ziegler fra Brønderslev har fremsendt et læserbrev, som jeg ser som en forlængelse af debatten på generalforsamlingen. Det var indlysende, at der var visse problemer omkring afholdelsen af generalforsamlingen – en del skyldtes, at vedtægterne generelt trænger til at blive gennemarbejdet. Det er ikke tilstrækkeligt at ændre enkelte paragraffer.

På generalforsamlingen udtrykte jeg anerkendelse af, at Otto Ziegler havde påpeget en paragraf, han ønskede ændret, og han kom med et ændringsforslag. Det er min opfattelse, at den mest rigtige måde at gøre tingene på er at gennemgå alle paragraffer i „Vedtæg-

ter for Foreningen af Hegnsyn fra 2002”, og herefter komme med et nyt oplæg. Bestyrelsen startede således drøftelser om ændringer i vedtægterne tilbage i 2009.

Generalforsamlingen i år besluttede, at bestyrelsen skulle foretage en grundig vurdering af vedtægterne, så der kan fremlægges ændringsforslag til næste generalforsamling 2011.

Jeg blev genvalgt til formand, og jeg takker for valget. På årsmødet tog vi afsked med næstformand Mogens Peulicke, Helsingør Kommune, samt vores uddannelsesformand Halfdan Nørgaard-Mortensen, Roskilde Kommune, som begge ikke blev genudpeget som hegnsynsmedlemmer og derfor ikke kan genvælges. De har begge udført et stort arbejde for foreningen og mange tak for det.

Nyvalgt blev Jakob Rohde fra Ålborg kommune, og Jørgen Olsen fra Egedal kommune. De resterende to i bestyrelsen blev genvalgt, og jeg håber på videreførelse af et godt samarbejde i bestyrelsen.

Bestyrelsen har konstitueret sig, og resultatet af dette kan ses et andet sted i bladet, ligesom navne og adresser på bestyrelsen fremgår af bladet.

Foreningen af Hegnsyn har i februar 2010 afholdt et kursus for, især nye hegnsynsmænd m/k og sekretærer m/k. Der var en overvældende deltagelse, og et nyt kursus er planlagt i forbindelse med regionsmøde den 30. oktober 2010 på Vissenbjerg Storkro, Fyn.

Derfor – sørg for at få den fornødne bevilling til kurset fra din kommune. Hvis du ikke har deltaget i det første kursus eller måske ønsker at deltage igen.

Grunden til regionsmødet/kurset igen i år holdes i Region Syd er, at vi venter deltagere fra hele landet og Midtfyn er særdeles centralt. Regionsmødet/kurset vil blive nærmere omtalt i næste nummer af Ret og Skel, hvor der også vil være en tilmeldingsblanket.

Året 2010 blev året, hvor vi fik en fornyelse af regeringen. Den 23. februar overdrog afgående Fødevareminister Eva Kjer Hansen Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til Henrik B. Høegh. Fra foreningen skal lyde såvel en tak til den afgående minister som et velkommen til den nye minister.

Til dig, Henrik B. Høegh, skal siges, at vi regner med dig som vores minister, og glæder os over det gode samarbejde med din forgængers og dit ministerium.

*”Nu breder hylden
de svale bænder
mod sommermånen”*

*Jens Ernst Nielsen
God sommer!*

SYNSPUNKTER OG DEBAT

Fat papiret og giv dit besyv med!

Skriv om forslag, kommentarer eller hverdags erfaringer, som kan være andre til nytte.
Læserindlæg til RET & SKEL indsendes til redaktøren.

**Skriv med blokbogstaver, på maskine eller PC
og send gerne en diskette eller mail til:
bentjensen@hegnsyn.dk**

Foreningen af hegnsyn i Danmark

Gedhusvej 17 • 7441 Bording • Tlf. 9714 5450 • www.hegnsyn.dk

Formand: Jens Ernst Nielsen, Ikast-Brande kommune
Gedhusvej 17, 7441 Bording.
Tlf. 9714 5450. E-mail: jensernstnielsen@gmail.com

Næstformand: Jørgen Olsen, Egedal kommune
Kirkevang 5, 3660 Stenløse
Tlf. 4717 1364. E-mail: kirkevangsgaard@mail.dk

Kasserer: Jørgen Nielsen, Svendborg kommune
Traverskiftet 31, 5881 Skårup.
Tlf. 6223 1530. E-mail: jn@hegnsyn.dk

Sekretær: Preben Andersen, Nørre Djurs kommune
Egevej 22, 8500 Grenå
Tlf. 2813 5238. E-mail: pr.a@stofanet.dk

Best.medlem: Jakob Rohde, Aalborg kommune
Rødbøgevej 1, 9382 Tylstrup
Tlf. 9826 1888. E-mail: jaruro@stofanet.dk

Forretningsfører og redaktør: Bent Jensen, Mylius Erichsens Vej 23, 7400 Herning.
Tlf. 9722 0397 / 6169 0397
E-mail: bentjensen@hegnsyn.dk

Vederlag for hegnsyn og vurderingsforretninger:

Et hegnsyn koster kr. 1125, som fordeles med kr. 475 til formanden og kr. 325 til de øvrige 2 medlemmer.

Ved en vurderingsforretning efter Mark- og Vejfredsloven tilkommer der vurderingsmændene et vederlag på kr. 800, som fordeles med kr. 475 til formanden og kr. 325 til den anden vurderingsmand. Når undtagelsesvis tre personer deltager som vurderingsmænd udgør hele vederlaget kr. 1125 og fordeles som ved et hegnsyn.

Foreningen af Hegnsyn i Danmark

Stiftet den 5. december 1973

Foreningens formål er at varetage fælles interesser,
herunder udøvelse af kursusvirksomhed og udgivelse af bladet RET & SKEL.

Som medlemmer optages hegnsynsmedlemmer og vurderingsmænd
i henhold til lov om mark- og vejfred.

Hegnsynsekretærer kan deltage i generalforsamlingen med taleret
og kan i øvrigt benytte sig af foreningens servicetilbud.

Årskontingentet fastsættes på den ordinære generalforsamling
og betales pr. Hegnsyn.

Ordinær generalforsamling afholdes hvert år inden udgangen af marts.

Plads til mange flere kvinder

Formanden fremhævede i bestyrelsens beretning til generalforsamlingen i Svendborg det faktum, at der stadig ikke er udnævnt mange kvinder til Hegnsynene. Vi bringer her den fulde beretning.

Dette årsmøde og denne generalforsamling er nr. 36 i rækken. Den seneste valgperiode var på mange måder anderledes end de foregående valgperioder. For Hegnsynene i de kommuner, der ikke ændrede størrelse, er det 5. gang siden kommunalreformen, der er indkaldt til generalforsamling i foreningen, og for Hegnsynene i de kommuner, der ændrede størrelse, er det 4. gang.

Dette er så den første beretning i indeværende valgperiode for de nye Hegnsyn. Der skal naturligvis lyde et velkommen til alle, særligt velkommen til nytilkomne hegnsynsmænd og vurderingsmænd efter Mark- og Vejfredsloven. Desuden en tak til afgåede hegnsynsmænd og vurderingsmænd efter Mark- og Vejfredsloven. Det er bestyrelsens opfattelse, at der er mange nytilkomne hegnsynsmedlemmer iblandt os. Det kan skyldes, der er gået mere politik i udpegningen denne gang end tidligere.

Som det har været sædvane, vil jeg starte med at nævne foreningens formål, som ifølge vedtægterne er „Varetagelse af fælles interesser – herunder udøvelse af kursusvirksomhed og udgivelse af bladet, Ret og Skel”.

Varetagelsen af fælles interesser omfatter næsten alle aktiviteter i foreningen. Vi har de konkrete aktiviteter som kurser og bladet Ret og skel, og så opfatter vi vort fællesskab som værende det at holde gang i en forening. Her støtter og servicere vi medlemmerne på bedste vis. Dette vil jeg vende tilbage senere i min beretning.

Det er vigtigt, at vi løbende har kontakt til alle vores berøringsflader. Dels at vi opsøger og udvikler nye kontakter, men også at vi fastholder de gode kontakter, vi allerede har.

Medlemstal og økonomi

Af de 97 kommuner, der har Hegnsyn (Københavns Kommune er undtaget),

er der 93 kommuner med tilsammen 100 Hegnsyn, der er med i foreningen – syv kommuner har altså to tilmeldte Hegnsyn. Da det er hvert enkelt Hegnsyn, der er medlem, har vi præcis 100 medlemmer i foreningen (ud af 104 mulige), hvilket må siges at være tilfredsstillende. Der er således status quo i medlemstallet, men en tilbagegang på 1 kommune.

Økonomien i foreningen er god. Det viser sig, at bestyrelsen har ramt intentionen med en ikke-forringelse af økonomien efter kommunalreformen. Bestyrelsen er naturligvis fortsat opmærksom på, om der skal en justering til.

Årsmødet og generalforsamling 2009
I 2009 var det tredje gang, der blev holdt årsmøde og generalforsamling på Christiansminde i Svendborg, efter mange år på Nyborg Strand. Vi har selvfølgelig taget klagepunkter vedrørende forholdene her på stedet til efterretning, og der er bl.a. blevet arbejdet med at forbedre lydforholdene, så der nu er teleslynge i salen.

Programmet for 2009 var:

- Orientering fra Direktoratet for FødevarerErhverv ved fuldmægtig Anne Holst.
- Psykiater Inger Beck om psykologi i konfliktløsning.
- Hegnsynssekretær Erik Appel, Svendborg om bygninger i skel.

- Den generelle spørgerunde med spørgsmål fra årsmødedeltagerne.

Svarpanelet bestod af advokat Jørgen Jørgensen og rådgiverne Svend Gunnar Kofoed-Dam og Holger Engvang.

Næste årsmøde bliver den 25. marts og den 26. marts 2011 på Christiansminde i Svendborg.

Bestyrelsen

Vi har i årets løb afholdt 4 bestyrelsesmøder som vanligt, og vi tilstræber at afholde møderne i forbindelse med årsmøder og regionsmøder, eller når vi ved andre lejligheder er samlet, således at omkostninger og tidsforbrug minimeres.

Bestyrelsens sekretær Preben Andersen tager sig af indsamlingen af domsafgørelser, men der er desværre ingen garanti for, at vi får dem tilsendt. Vi vil derfor gerne, at foreningens medlemmer er opmærksomme på domsafgørelser og sender dem til foreningen, eller giver Preben Andersen et praj om dem. Det er naturligvis meget interessant for os at opsamle samtlige domsafgørelser inden for vort felt.

Vi arbejder på at forbedre mulighederne for at få domsafgørelserne. Retskredsene er jo som bekendt meget selvstændige – så selv om vi har en aftale med domstolsstyrelsen og med dommerforeningen om, at vi skal have tilsendt domsafgørelser, der vedrører

hegnsyn, er det åbenbart svært at overholde aftalen. Dette kan skyldes, at der kun forekommer få afgørelser, så derfor vil vi under alle omstændigheder gerne høre, hvis I som hegnsynsmedlemmer, får viden om afgørelser i forbindelse med hegnsyn.

Det er bestyrelsens opfattelse at byretten burde være forpligtiget til at fremsende afgørelserne til Fødevarerhverv. Dette vil vi drøfte med direktoratet, for hvis det lykkes Fødevarerhverv at få tilsendt afgørelserne, vil vi kunne få dem direkte derfra.

Jeg vil benytte lejligheden til at rette en tak til Preben Andersen for arbejdet. Jeg håber direktoratet efterfølgende vil være med på forslaget.

Kurser og regionsmøder

Uddannelse er en vigtig del af foreningens arbejde. Der har været afholdt et hegnsynskursus i februar 2010 med stor deltagelse, og der er i øjeblikket planer om et kursus mere.

En stor tak til formanden for foreningens kursusudvalg Halfdan Nørgaard-

Mortensen og kursusudvalget for det store arbejde.

Vi sætter også meget lid til vores regionskurser/møder. Da vi er blevet en mindre medlemskare, egner disse møder sig godt i uddannelsesøjemed.

Der blev i oktober 2009 afholdt et regionsmøde i Fredericia for Syddanmark, som var rimeligt besøgt, og mødet havde ligesom årsmøderne i høj grad kursuskarakter.

Vi holder regionsmøde/ kursus igen i år den 30. oktober 2010 på Fyn.

Ret og Skel og hjemmeside

Bladet „Ret & Skel” er et vigtigt aktiv for foreningen, hvilket også fremgår af formålsparagraffen. Bladet er udkommet fire gange i perioden som planlagt. Det er naturligvis til stadig diskussion under hvilken form bladet skal udkomme, men bestyrelsen er enige om, at det er et vigtigt ansigt udadtil.

Jeg vil benytte lejligheden til at rette en tak til redaktør Bent Jensen for det store arbejde, han gør med bladet. Det er rart at se, at „Brevkassen” er mere brugt gennem det sidste år, og også en tak for det til advokat Jørgen Jørgensen.

Bladet har det seneste år skiftet udseende, hvilket er blevet rost. Det skifter i øvrigt lidt udseende hver gang – rent farvemæssigt.

Bestyrelsen arbejder løbende med forbedringer på vores egen hjemmeside hegnsyn.dk og gode ideer modtages. I øvrigt ligger publikationen „Hegn og et godt naboskab”, som foreningen har fået rettighederne over, også på hjemmesiden. Der er ca.12.000 besøgende pr. år på siden. Det vil være en god ide, hvis der kom link til den på alle kommuners hjemmesider.

Jeg vil benytte lejligheden til at rette en tak til Torben Østerbæk, som er vores Webmaster, for stor velvillighed.

Individuel rådgivning

Den individuelle rådgivning er den måde, vi kan kompensere for evt. manglende uddannelse på, og den er derfor en meget vigtig del af vores arbejde. Vi er heldigt stillet med Holger Engvang og Svend Gunnar Kofoed-Dam, der står til rådighed for foreningens medlemmer. Desuden har vi også mulighed for at trække på Jørgen Jørgensen, Lars Ramhøj og Flemming Jessen, som afløste Anna Holst i efteråret 2009

En stor tak til alle – spørg hellere en gang for meget end en gang for lidt, hvis I kommer ud i vanskelige situationer – eller helst før I kommer ud i vanskelige situationer.

Pressen

Som formand har jeg igen i år haft en del henvendelser fra pressen, og det har mest drejet sig om nabokonflikter

og spørgsmål om, hvorvidt der er sket en stigning i antallet af hegnsynssager, og om vi opfatter konflikternes omfang og styrke som værende anderledes end tidligere.

Pressen vil gerne have statistiske oplysninger om sagsantal og -karakter.

Jeg vil derfor igen opfordre foreningens medlemmer til at klippe pressestof om Hegnsyn ud og sende det til bestyrelsens forretningsfører Bent Jensen, så vi får et indtryk af sager som omtales.

Det er prisværdigt, at der er Hegnssyn, der vil påtage sig opgaven at medvirke til pressedækning af vores arbejde, og desuden finde lodsejere, der vil medvirke.

DR1 arbejder på en udsendelse om nabokonflikter.

Statistik

Forretningsfører Bent Jensen fremlagde den seneste statistik for generalforsamlingen.

Han kunne oplyse følgende vedrørende året 2009:

1. Antallet af gennemførte hegnsynsforretninger: $566:64 \times 100 = 884$ (991 i 2008, hvilket giver et fald på ca. 10% fra 08 til 09)
2. Henvendelser herudover som formanden/sekretæren har modta-

get: $5.071:64 \times 100 = 7.923$ (6.473 i 2008, hvilket giver en **stigning** på ca. 22%)

3. Kendelser afsagt af Hegnsynene: $328:64 \times 100 = 513$ (638 i 2008, hvilket giver et **fald** på ca. 20%)

4. Hvor mange sager endte med forlig: $216:64 \times 100 = 338$ (393 i 2008, hvilket giver et **fald** på ca. 14%)

64 Hegnsyn ud af 100 mulige, mod 80 i 2008, har indsendt statistik, hvorfor de nævnte tal er estimerede landstal.

Ingen aldersgrænse

Forslaget til ophævelser af den tidligere aldersgrænse på 70 år for udnævnelse til råd og nævn, herunder også Hegnsyn og vurderingsmænd efter Mark- og Vejfredsloven, er ophævet.

Forslaget blev affødt af lignende ændringer i tjenstemandslovgivningen på baggrund af bl.a. EU-bestemmelser om, at alder ikke må sætte grænser for beskæftigelse. Aldersgrænsen er ophævet i 2008. Ændringen betyder at hegnsynsmedlemmer og udnævrende myndighed er nødt til at være mere opmærksomme på, om folk har deres åndelige og fysiske habitus m. v., og er i stand til at bestride hvervet, når de nu kan fortsætte og udnævnes langt op i årene. Dette har medført en del spørgsmål fra kommuner.

Kvinder

Der er plads til mange flere kvinder i Hegnsynene. Dette bør hegnsynsmedlemmer og udnævrende myndigheder også være opmærksomme på. Kun to af landets ca. 100 hegnsyn havde en kvindelig formand i sidste periode. Andelen af kvindelige hegnsynsmedlemmer kender vi ikke for nuværende, men det vil vi få undersøgt i 2010.

Til sammenligning har otte ud af landets 98 kommuner en kvindelig borgmester, og andelen af kvinder i kommunalpolitik er ca. 27 procent – et tal der dog ikke er steget siden midten af 1980'erne.

Til sammenligning er 37 procent af medlemmerne i Folketinget kvinder. Jeg tror, at hegnsyn med kvindelig deltagelse har mulighed for at opnå endnu bedre resultater for borgerne. Samtidig er det vigtigt, at vi har et politisk system (administrativt), der afspejler, at der ca. er lige mange kvinder og mænd i befolkningen.

Der er forskellige grunde til, at der er få kvinder i kommunalpolitik, råd og nævn. For eksempel viser undersøgelser, at kvinderne holder sig unødigt meget tilbage. De stiller store krav til egne kompetencer og opstiller sjældent uden at være opfordret. Partiforeningerne er heller ikke altid opmærksomme på at bringe kvinderne frem i front.

Forudsætninger er naturligvis at alle, uanset køn, opfylder de kvalifikationer som hegnsloven kræver. Hegnsynene har mindre pligt til ligestilling, da vi er en del af det administrative system og ikke af det politiske system.

En ny ide – konfliktløsning

Bestyrelsen har ønsket, at udbrede ideen om, at Hegnsynene kunne have flere opgaver. Det kunne, f.eks. være konfliktløsning om f.eks. store træer.

I Norge bruges konfliktløsning i nabo-konflikter for at undgå dyre retssager og fordi, det er en bedre løsning for alle parter.

Der kræves selvfølgelig lovændringer, for at denne ide kan realiseres, men nu er ideen lagt frem.

Vederlag

Skattestopet har mærkeligt nok måske været begrundelsen for, at vederlaget ikke er blevet ændret. Bestyrelsen har taget emnet op til drøftelse flere gange.

Efter sidste generalforsamling er der sat turbo på.

Vi har fra bestyrelsen side meddelt FødevarerErhverv, at vi er udsat for massivt pres fra medlemmerne. Fhv. Fuldmægtig Anne Holst oplyste, at FødevarerErhverv har maksimal opmærksomhed på sagen, men som oplyst i Lederen i december 2008 i „Ret og skel” (nr. 116), ligger sagen i Fødevarerministeriets departement.

Der har i januar/februar 2009 været afholdt møde mellem de 2 instanser, og der blev rykket fra FødevarerErhverv for svar med håb om en afgørelse inden generalforsamlingen i marts 2009.

Denne afgørelse kom ikke, men i stedet blev det oplyst at sagen skulle omkring Finansministeriet, og der ligger sagen nu. Vi vil fortsat holde linjen til FødevarerErhverv varm. I 2010 ligger sagen stadig i Finansministeriet.

Tak

På dette årsmøde skal vi tage afsked med næstformand Mogens Peulicke, Helsingør Kommune, samt vores uddannelsesformand Halfdan Nørsgaard-Mortensen, Roskilde Kommune, som begge ikke er ikke genudpeget som hegnsynsmedlemmer.

De har begge udført et stort arbejde for foreningen og mange tak for det.

Som formand kan jeg ikke nok understrege, hvor vigtigt det er at have nogen at trække på i en forening, der i det væsentlige må basere sig på frivillig arbejdskraft.

Jeg vil derfor slutte med at rette en tak til alle, som er med til at trække læsset. Først og fremmest til mine kolleger i bestyrelsen. Det er trods alt os, der i fællesskab har ansvaret for, at det hele fungerer.

Men lige så vigtigt er det, at vi har vore specialister og rådgivere. Her vil jeg sige tak til Anne Holst, som vi tog afsked med sidste år, Flemming Jessen, Lars Ramhøj og Jørgen Jørgensen, som er specialisterne indenfor vores arbejdsområde.

Og endnu engang tak til Svend Gunnar Kofoed-Dam, Holger Engvang og Bent Jensen. Vi betragter jer nærmest som vore medarbejdere.

Og til slut tak til vore medlemmer – tak fordi I bakker os op. Tak for året der gik.

Foreningens hjemmeside

Kig jævnligt på www.hegnsyn.dk
- det gør 1000 andre hver måned

Her kan du bl.a. hente en masse om hegnsloven, mark- og vejfred, skelforretninger m.v. Du kan også hente bladet "Ret og Skel" og blanketter, som du kan printe ud og bruge. Samtidig kan du finde nyttige navne og adresser sammen med links til en masse oplysninger.

Webmaster:

Torben Østerbæk, tlf. 98271738

„SPØRG BARE“

Hegnsynsformænd kan i nogen udstrækning få rådgivning ved henvendelse til:

**Tidl. formand, Svend Gunnar Kofoed-Dam, tlf. 5649 6173, E-mail: sv.gunnar@dlgmail.dk
eller hos FødevarerErhverv v/ Flemming Jessen, tlf. 4189 2511, fj@ferv.dk**

Vedr. Mark og Vejfreds-spørgsmål kan henv. ske til:

Holger Engvang, Rølkjær 19 D, Askov, 6600 Vejen. Tlf. 7536 5820 (helst mellem kl. 9 og 12)

Lov om Mark- og Vejfred er i 2006 optrykt i RET & SKEL, blad nr. 108.

Endvidere står foreningens bestyrelse altid til rådighed for en drøftelse af hegnsynsspørgsmål.

Foreningens hjemmeside med diverse links findes på www.hegnsyn.dk

Bestyrelsesvalg

Der var tre genvalg og to nyvalg til foreningens fem mands store bestyrelse, ligesom der var nyvalg af to revisorer. Afsked med to sjællandske bestyrelsesmedlemmer.

Efter kommunalvalget i efteråret blev der nyudnævnt Hegnsyn i alle kommuner – bortset fra København, der ikke er omfattet af reglen om, at der i hver kommune skal udnævnes Hegnsyn. De nye Hegnsyn startede en 4-årig funktionsperiode fra 1. januar 2010.

I henhold til foreningens vedtægter §5 skal der ved den første ordinære generalforsamling efter et kommunalvalg foretages nyvalg af formand og fire bestyrelsesmedlemmer, samt de personlige stedfortrædere for alle fem. Desuden skal der vælges to revisorer og en revisorsuppleant.

I forbindelse med indhentelse af forslag til de nævnte poster opstod, der en del proceduremæssige forvirringer, der ikke mindst skyldtes reglen om, at valgene ifr. vedtægternes §2 skal tage skyldigt hensyn til landsdelene. Valgene kom som følge af mange kommentarer og forslag til procedurer fra dirigenten og forsamlingen til at tage noget længere tid end sædvanligt.

Valgene, der som nævnt er gældende for de næste fire år, fik følgende resultat:

Formand: Jens Ernst Nielsen, Ikast-Brande Kommune genvalgte med akklamation.

Bestyrelsen:

- Preben Andersen, Nr. Djurs Kommune (genvalg)
- Jørgen Nielsen, Svendborg Kommune (genvalg)
- Jakob Rohde, Aalborg Kommune (nyvalg)
- Jørgen Olsen, Egedal Kommune (nyvalg)

Den nyvalgte bestyrelse. Fra venstre: Preben Andersen, Jørgen Olsen, Jens Ernst Nielsen, Jakob Rohde og Jørgen Nielsen.

Stedfortrædere

For formand Jens Ernst Nielsen:

Erik Rasmussen, Helsingør Kommune

For Preben Andersen:

Hans Chr. Hansen, Holbæk Kommune

For Jørgen Nielsen:

Henrik Kjær, Greve Kommune

For Jakob Rohde:
Christian Hansen, Morsø Kommune

For Jørgen Olsen:
Jørgen Lind, Albertslund

Revisorer

Waltber Jensen, Hvidovre Kommune
Bjarne Elnegård, Svendborg Kommune

Revisorsuppleant

Henning Danielsen
Randers Kommune

Konstituering

Bestyrelsen har på et senere bestyrelsesmøde konstitueret sig således:

Næstformand: Jørgen Olsen
Kasserer: Jørgen Nielsen
Sekretær: Preben Andersen
Bestyrelsesmedlem: Jakob Rohde

Afsked med to sjællændere og en nordjyde

Foreningen måtte denne gang tage afsked med to hidtidige bestyrelsesmedlemmer og en revisor, da de alle tre ikke længere var hegnsynsmedlemmer. Ja, faktisk var der også afsked med den anden revisor, Jakob Rohde, men han blev til gengæld valgt ind i bestyrelsen.

Den hidtidige næstformand i foreningen, Mogens Peulicke, Helsingør Kommune, og den hidtidige formand for foreningens uddannelsesudvalg,

Halfdan Nørgaard-Mortensen, Roskilde Kommune takkede således af efter henholdsvis tre og fire år i bestyrelsen. Årsagen til at Mogens „kun“ var med i tre år mod Halfdans fire år, var det såkaldte overgangsår (2006) p.g.a. kommunalreformen, der betød, at vi i 2006 havde valg til bestyrelsen vedrørende de kommuner, der størrelsesmæssigt ikke berørtes af reformen (bl.a. Roskilde), medens der var valg i 2007 vedr. de sammenbragte kommuner (bl.a. Helsingør).

Formanden takker for godt bestyrelsesarbejde med et graveret årskrus til Mogens Peulicke (tv.) og Halfdan Nørgaard-Mortensen (th.).

Den hidtidige revisor, Søren Christensen, Hjørring Kommune, sad i „overgangsåret“, 2006, i foreningens bestyrelse, som han på forhånd havde meddelt, at han igen ville gå ud af i 2007. Herefter blev han valgt til revisor, et job han sammen med Jakob Rohde varetog med omhu de næste tre år. Søren Christensen udtrådte efter eget ønske af Hegnsynet i Hjørring fra 1. januar i år.

-benje

Hvornår kan man få vederlag i en hegnssag

Fuldmægtig Flemming Jessen beskrev for forsamlingen på årsmødet hvilke kriterier, der egentlig skal opfyldes for at Hegnsyn kan opkræve vederlag.

Hjelmen til, at der kan opkræves et vederlag for arbejdet findes i hegnslovens §46. Vederlagene til såvel hegnssynsmedlemmer som vurderingsmænd efter Mark- og Vejfredsloven fastsættes af Fødevarerministeriet ved en bekendtgørelse (her omtalt som vederlagsbekendtgørelsen).

Flemming Jessen opridsede tre situationer, hvor der kunne blive tale om vederlag til Hegnsynet.

1. Almindelige hegnssager, der afsluttes med forlig eller kendelse.
2. Sager, som klager hæver, før der er afholdt hegnssynsforretning.
3. Indførelse i hegnssynsprotokollen af privat indgåede forlig.

Der kan ikke opkræves betaling for andre ydelser hos parterne, eksempelvis betaling for telefon, portoudgifter eller lignende.

Efter hegnslovens §41, stk. 2 skal såvel forlig som kendelser indeholde oplysninger om, hvem der skal udrede vederlaget samt sagens øvrige omkostninger.

Øvrige omkostninger kan i den forbindelse være omkostninger i forbindelse med tvangsfuldbyrdsessager efter hegnslovens §44, eller vederlag til sagkyndig bistand og medhjælp, hvor dette undtagelsesvist kan være nødvendigt.

Vederlaget er en betaling for Hegnsynets arbejde, og ikke et gebyr, og Hegnsynet kan ikke kræve forudbetaling af vederlaget, eller kræve at klager forud indbetaler et depositum, fastslog Flemming Jessen.

Han understregede samtidig, at forudsætningen altså var, at sagen var afsluttet med kendelse eller forlig. Eksempelvis ville en afsagt kendelse om afvisning af en parts indsigelse mod

Flemming Jessen

et hegnsynsmedlems habilitet ikke kunne udløse et vederlag.

Flemming Jessen kom med flere eksempler på sager, der reelt ikke var afsluttede og derfor ikke kunne udløse vederlag. F.eks. så man i ministeriet af og til sager, hvor Hegnsynet blot havde gentaget en tidligere afsagt kendelse. Han kunne også henvise til en nyere sag i en kommune, hvor der i forbindelse med en tvangsfuldbyrdsessag ikke var afsluttet med en tvangsfuldbyrdseskendelse, men alene en bestemmelse om, hvem af parterne, der skulle betale vederlaget.

Taberen betaler

I almindelighed betales vederlaget af den tabende part i sagen, jfr. hegnslovens §46, understregede Flemming Jessen.

Han var på det rene med, at der nogle gange kunne forekomme situationer, hvor begge parter fik delvis ret, ligesom det i forbindelse med forligssituationer kunne forekomme, at en deling af vederlaget forekommer fornuftigt, men meningen med paragraffens ordlyd var, at det i almindelighed var den tabende part, der skulle betale „gildet”.

Hvis en sag ender ved retten, kan denne ændre Hegnsynets kendelse eller erklære kendelsen for ugyldig. I førstnævnte tilfælde ophæves Hegnsynets kendelse og dermed også bestem-

melsen om vederlaget. I såfald skal Hegnsynet opkræve vederlaget efter rettens kendelse.

Jeg vil derfor opfordre til, at man i sådanne situationer afventer rettens afgørelse inden opkrævningen af vederlaget afsendes, da man ellers risikerer at skulle foretage tilbagebetaling m.v.

Hvis retten erklærer Hegnsynets afgørelse for ugyldig, erklæres samtidig afgørelsen om vederlaget ugyldigt, hvorfor Hegnsynet så ikke er berettiget til vederlag, og hvis det er opkrævet, skal det tilbagebetales til parten eller parterne.

Til slut opfordrede Flemming Jessen hegnsynsmedlemmerne til uddannelse, uddannelse og uddannelse, og han opfordrede kommunerne til at sørge for, at hegnsynsmedlemmerne blev klædt så godt som muligt på gennem deltagelse i kurser m.v.

-benje

Bevisførelse for Hegnsynet

Advokat Jørgen Jørgensen fortalte på årsmødet i marts bl.a. om forhandlingsprincippet og dispositionsprincippet.

Det antages efter fast praksis – skriver Bendt Berg i sin kommenterede hegnslov på side 225 – at hegnslovens sagsbehandlingsregler i hegnslovens kap. VI suppleres af retsplejelovens regler, og på side 228, at Hegnsynets sagsbehandling nærmest ligner domstolenes sagsbehandling.

Inden Hegnsynet begynder sagsbehandlingen, skal det i overensstemmelse med retsplejelovens §338 stå klart, hvad sagen drejer sig om, og hvilke påstande parterne vil nedlægge. Ifølge retsplejelovens §338 kan en part ikke tilkendes mere end han har påstået.

Hegnsynet kan kun tage hensyn til de anbringender (argumenter, der skal underbygge påstanden), som en part har fremført, og som ikke er frafaldet under sagen. Den bevisførelse, der kan ske for domstolene og Hegnsynet, skal derfor relatere sig til parternes påstande og anbringender.

Dommen eller kendelsen skal træffes på det grundlag, der er fremkommet

under sagens behandling, jf. retsplejelovens §344 og Hegnsynets afgørelse, kendelse, baseres altså på de påstande og den bevisførelse, parterne har fremført forud for og under hegnsynsforretningen.

Jørgen Jørgensen.

Kan reglerne om småsagsprocesser bruges ved Hegnsynets sagsbehandling

Det er således udgangspunktet, at parterne selv skal oplyse sagen, og at Hegnsynet ikke kan gå ud over parternes påstande. Imidlertid forudsættes det, at hegnssagen behandles, uden at parterne har professionel bistand, og de oplysninger Hegnsynet præsenteres for, kan derfor vise sig at være meget mangelfulde.

Retsplejeloven indeholder nu regler om behandling af sager om mindre krav – småsagsprocesser, som blev vedtaget i 2006. Det fremgår af forarbejderne, at man ud over at opnå en modernisering

og forenkling ønskede at begrænse omkostningerne til advokater, idet man tilsigtede en overflødiggørelse af advokatbistand for den enkelte part.

Reglerne findes i Retsplejelovens kap. 39. Sagen anlægges ved at der indleveres en stævning til Retten. Der er meget lempelige krav til udformningen af stævningen. Den kan udformes på særlige blanketter, der findes på domstolens hjemmeside. Tilsvarende blanketter findes på Hegnsynets hjemmeside.

Retten skal i henhold til Retsplejelovens §248, stk. 5, vejlede om, hvordan blanketten udfyldes og om muligheden for at få retshjælp og fri proces og muligheden for at søge forsikringsdækning i henhold til retshjælpsforsikringen. Samme lempelige regler gælder for udformning af svarskrift, der også kan udfærdiges på en blanket. Det er Retten, der forestår den videre forberedelse og det er meningen, at Retten skal søge at få rede på parternes stilling til sagens faktiske og retlige omstændigheder og Retten skal klarlægge, hvilke omstændigheder, der bestrides, og hvilke, der skal være genstand for bevisførelse.

Retten har således en ret fremtrædende rolle i selve forberedelsen af (små)sagen, og Rettens vejledning skal sikre, at de relevante oplysninger kommer frem, hvilket kan ske ved Rettens vejledning af parterne.

De detaljerede bestemmelser i Retsplejeloven om småsagsprocessen kan ikke umiddelbart overføres til Hegnsynet, men den grundlæggende idé bag denne, som tilsigter at forenkle processen, overflødiggøre advokater og tildele Retten en mere aktiv rolle i fremskaffelse af oplysninger til brug for sagen, mener jeg er relevant for Hegnsynet.

Hvis Hegnsynet alene skal forholde sig til det, parterne producerer, er risikoen for, at der afsiges fejlagtige kendelser i strid med servitutter, lokalplaner, fredningsbestemmelser mv., for stor. Når sagsbehandlingen for Hegnsynet efter gængs juridisk teori suppleres med retsplejelovens regler, må Hegnsynet med henvisning til den udvikling, der er sket i retsplejeloven med småsagsprocesser, kunne stille krav om, at parterne oplyser sagen ved at fremlægge tingbogsattester, kopi af lokalplaner, kopi af servitutbestemmelser og kopi af kortmateriale.

På den baggrund mener jeg, at det i videre omfang end det nu praktiseres må være tilladt for Hegnsynet ved spørgsmål og vejledning at hjælpe parterne med at formulere deres påstande og ligeledes ved spørgsmål og vejledning at sikre sig, at parternes stilling til sagens faktiske og retlige omstændigheder er på det rene, herunder få klarlagt, hvad parterne er enige om, og hvad der skal være genstand for bevisførelse for Hegnsynet.

Det centrale er, at Hegnsynet får tilrettelagt sagen, så kendelse eller forlig baseres på klarhed i påstande og fakta.

Bevisregler

Er en parts erklæringer vedr. sagens faktiske omstændigheder uklare eller ufuldstændige, eller undlader han at udtale sig om modpartens erklæringer, at besvare modpartens spørgsmål eller at efterkomme modpartens opfordringer, kan Hegnsynet ved bevisbedømmelsen tillægge dette virkning til fordel for modparten.

Det samme gælder, hvis en part udebliver, jf. således Retsplejelovens §344, stk. 2, og Hegnslovens §34, stk. 6.

Hvis en part nægter at efterkomme modpartens opfordringer eller besvare spørgsmål, kan det få samme virkning som en udeblivelse (processuel skadevirkning).

I overensstemmelse med retsplejeloven §344 afgør Hegnsynet, hvilke faktiske omstændigheder der kan lægges til grund ved sagens pådømmelse.

Bevisbyrde

Den, der vil påberåbe sig, at et bestemt forhold lægges til grund for Hegnsynets bedømmelse, skal kunne sandsynliggøre dette (bevise det). Vil og kan han ikke løfte denne bevisbyrde, falder afgørelsen ud til den anden parts fordel. Hvis en part påstår, at der er indgået en

aftale om vedligeholdelse, forskellig fra hegnslovsreglerne, skal han føre bevis herfor. Det kan ske ved erklæringer fra tidligere ejere, breve, e-mails, fotos mv., evt. kvitteringer for bortkørsel af afklippede grene osv.

Forklaring for Hegnsynet

Hegnsynet har dog ikke de samme redskaber som domstolene ved behandling af sagen. Der kan således ikke afgives parts- eller vidneforklaring under strafansvar for Hegnsynet. Det forhold, at forklaringerne ikke afgives under strafansvar, betyder, at det er straffrit at afgive urigtig forklaring for Hegnsynet. Det er derimod ikke straffrit at afgive urigtige skriftlige erklæringer for Hegnsynet, men det forhold, at en forklaring bliver gengivet i Hegnsynets protokol, medfører ikke, at der er tale om en skriftlig erklæring og at der af den grund kunne være tale om strafansvar.

Bendt Berg henviser i sin bog på side 253 til den mulighed, der er for at foretage vidneafhøring ved civilretten efter reglerne om isoleret bevisoptagelse, altså at Hegnsynet kan bede parterne om at foranledige, at der afgives forklaring under strafansvar ved civilretten. Retten kan i medfør af retsplejelovens § 343 tillade, at der optages bevis, selv om det ikke sker til brug for en verserende retssag, og det betyder, at der til brug for Hegnsynets behandling af sagen kan

afgives en forklaring for Retten under strafansvar.

Jeg mener ikke, at det er særlig praktisk, fordi der nu er den mulighed at indbringe sagen for domstolene uden at Hegnsynet har behandlet sagen, hvis der foreligger en tvist, jf. Hegnslovens §43, stk. 1, andet led. Bestemmelsen er ny og trådt i kraft den 1. januar 2007.

Det er uklart for mig, om Bendt Berg mener, at vidneforklaring for Hegnsynet er udelukket. Det er udelukket, at et vidne kan afgive forklaring under strafansvar for Hegnsynet, men det er næppe udelukket, at et vidne kan afgive forklaring for Hegnsynet, fx må en tidligere ejer af ejendommen kunne redegøre for, hvorledes hegnet oprindeligt var udformet eller lignende. Det er i hvert fald muligt at indhente den pågældendes skriftlige erklæring om et sådant forhold, og jeg kan derfor ikke se, at det ikke også skulle være muligt, at der afgives forklaring over for Hegnsynet.

Sagkyndige erklæringer

Det følger af Hegnslovens §36, at sagkyndig medhjælp kan tilkaldes, når parterne begærer det, eller hvis det ønskes af Hegnsynet. Den sagkyndige kan dels fremsætte mundtlige udtalelser, dels skriftlige erklæringer. Udgifter til sagkyndig bistand medregnes til Hegnsynets omkostninger. Forud for indhentelse af sagkyndig bistand kan Hegnsynet kræve sikkerhedsstillelse for omkostningerne, jf. Hegnslovens §36, stk. 3. Den sagkyndige medhjælp, som Hegnsynet kan tilkalde, er sagkyndige i landbrugs-, plantnings- og bygningsspørgsmål, omfanget af fredninger, af bygninger, landskaber, have- eller parkanlæg samt udtalelser om bevaringsværdige bygninger, haver og anlæg mv. Bestemmelsen omfatter ikke advokatbistand eller landinspektørbistand. Landinspektørbistand kan kræves ved skelforretninger eller afsætning af skel efter reglerne i udstykningsloven.

Ensidigt indhentet sagkyndige erklæringer kan kun fremlægges for Hegnsynet med modpartens accept. Et responsum om et generelt spørgsmål kan forelægges for Hegnsynet, men ikke et responsum, der tager konkret stilling til den sag, Hegnsynet skal bedømme. Det er Hegnsynet, der har kompetencen og ikke en sagkyndig, der ikke er medlem af Hegnsynet. Det er således som hovedregel udelukket at fremlægge en ensidigt indhentet erklæring for Hegn-

synet eller for Retten, i hvert fald hvis muligheden for at indhente syn og skøn stadig foreligger, se Bendt Berg side 258 og 259.

Syn og skøn

Hegnsynet kan ikke udmelde syn og skøn, men syn og skøn kan indhentes efter reglerne om isoleret bevisoptagelse i henhold til retsplejelovens §343, stk. 1. Man skal være opmærksom på, at det syn og skøn, der på denne måde kan indhentes, ikke må vedrøre spørgsmål, som Hegnsynet skal tage stilling til, fx om hegnet har hegnskarakter. Det kan angå jordbundsforhold, bevaringsværdighed af haveanlæg og bebyggelse og lignende, se Bendt Berg side 260.

Da Hegnsynet kan tilkalde sagkyndig bistand i medfør af §36, og da det nu er muligt at indbringe en tvist direkte for domstolene, vil muligheden for at indhente syn og skøn under en hegnsag næppe blive benyttet ret ofte, men i teorien kan der altså indhentes syn og skøn til bedømmelse af tekniske forhold, som ikke er omfattet af den sagkyndige bistand, der kan rekvireres efter §36, stk. 1.

Skelforretning

Hvis parterne ikke kan blive enige om, hvor skellet ligger, og dermed om hegns karakter som fælleshegn eller eget hegn, fastsætter Hegnsynet en frist, hvor dette spørgsmål afgøres af en landsinspektør eller af Retten efter regler om afsætning af ejendomsgrænse i kap. 5

i lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Særligt retsgrundlag

Sagen skal også udsættes af Hegnsynet, hvis en af parterne nedlægger påstand om, at der foreligger et særligt retsgrundlag efter hegnslovens §5, i form af aftale eller servitut om udformning og vedligeholdelse af hegn, oversigts-servitut ved vejkryds eller udsigtsservitutter. Hvis der er strid om forståelsen af dette grundlag, skal sagen udsættes med henblik på, at spørgsmålet kan indbringes for Retten, se hegnslovens §37, stk. 1, 2. pkt.

Hegnssagen fortsætter først, når der foreligger endelig dom i sagen, dvs. når en byretsdom eller en landsretsdom er blevet endelig (og det er den, når ankefristen er gået, uden at dommen er anket). Det er nødvendigt, at Hegnsynet fastsætter en frist for indbringelse af spørgsmålet for Byretten. Hvis denne frist ikke overholdes, fortsætter hegnssagen, idet den manglende indbringelse for domstolene tillægges processuel skadevirkning – „Hegnssagen fremmes på sædvanlig måde, som om hans påstand var blevet underkendt ved domstolene”, se Hegnslovens §37, stk. 1, 3. pkt.

Der skal dog i kendelsen tages forbehold om, at sagen kan genoptages, hvis man senere måtte vinde sagen ved domstolene.

Opsummering

Vi har nu følgende bevisligheder for Hegnsynet:

- Tingbogsattester, servitutter, byplaner, fredningsbestemmelser, vurderinger om bevaringsværdighed og lign.
- Partsforklaringer og vidneforklaringer.
- Sagkyndige erklæringer.
- Skelafsætning/skelforretning. Dokumentation for et særligt grundlag i henhold til Hegnslovens §5, altså servitutter eller lignende der indebærer, at hegnslovens sædvanlige bestemmelser skal fraviges i kraft af dokumenteret aftale.

Bevisvurdering

Hegnsynet skal i sine kendelser forholde sig til samtlige beviser, som har været forelagt Hegnsynet.

Omstændigheder, som parterne er enige om, og som ikke er i strid med servitut, planlovgivning, byggelovgivning, fredninger mv., kan af Hegnsynet umiddelbart lægges til grund for en afgørelse. Hegnsynet behøver således ikke diskutere, om det parterne er enige om, nu er rigtigt eller ej. Hvis Hegnsynet er i tvivl om omstændigheder i sagen, kan det spørge parterne, om de bestrider de pågældende oplysninger, således at man har en klar stillingtagen.

Lovgivningen indeholder ikke regler om, hvilke beviser der skal lægges

til grund og hvordan de skal vægtes. Hegnsynet må tillægge de enkelte beviser vægt efter den overbevisning (sandsynlighed) som beviset i den foreliggende situation skaber.

Bevisbedømmelsen er fri, således som det er fremhævet i Retsplejelovens §344.

Bevisvurdering sker ved et skøn over, hvor sandsynlige den ene eller den anden parts oplysninger fremstår. Selv om der ikke foretages afhøring af parter på samme måde som ved domstolene, idet der ikke kan ske sandhedsformaning, skal Hegnsynet alligevel bedømme lødigheden af de oplysninger, som parterne giver under hegnsynsforretningen. Evnen til at vurdere troværdigheden af sådanne udsagn opøves i nogen grad ved erfaring og er ikke regelbunden. Da det ikke er muligt at se, om en part taler usandt, hjælpes man ved bevisbedømmelsen af regler om bevisbyrde.

En parentes om urigtige forklaringer og erklæringer

Ifølge straffelovens §158 straffes den, der afgiver falsk forklaring for Retten, herunder ved anvendelse af telekommunikation. Straffen er fængsel i indtil fire år. Bestemmelserne gælder falsk forklaring for en udenlandsk ret og for De Europæiske Fællesskabers domstole. Hvis forklaringen alene angår noget, som er uden betydning for sagens afgørelse, kan straffen gå ned til bøde og det

kan være helt straffrit. Hvis fx alderen på en person, der afgiver forklaring, er uden betydning, vil det således ikke være strafbart at lyve sig 10 år yngre.

Et udsagn er falsk, når det står den afhørte klart, at udsagnet indeholder en urigtig gengivelse. Fortielse kan gøre en forklaring falsk, selv om det, der er sagt, i sig selv ikke er urigtigt, hvis fortællelser eller ufuldstændige oplysninger fører til, at Retten/Hegnsynet vildledes, og at afhørte er klar over, at en sådan vildledning finder sted.

En forklaring er ikke falsk, blot fordi den er urigtig. Hvis afhørte selv tror på det, han siger, og ikke har til hensigt at lyve, er en urigtig forklaring ikke strafbar. Når man afhører vidner, vil der ofte være tale om en forklaring, der skal afgives længe efter, at den begivenhed, som der skal forklares om, har fundet sted. Forklaringen kan være præget af, at man efterfølgende har talt med andre og har tænkt over sagen og ræsonneret sig frem til, hvad der egentlig er foregået, således at forklaringen præges af en række efterfølgende indtryk, som vidner ikke kan adskille fra det, der rent faktisk fandt sted.

Det strafbare i henhold til retsplejelovens §158 er falsk forklaring for Retten. Hegnsynet er ikke en ret i straffelovens forstand, og derfor er falske forklaringer for Hegnsynet ikke strafbare. Tidligere

var falsk forklaring for Landvæsenskommissionen strafbare.

I henhold til straffelovens §161 straffes med bøde eller fængsel i indtil to år den, som uden for de i §158 nævnte tilfælde, for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor en sådan form er påbudt eller tilstedt. Det drejer sig altså om særligt højtidelige erklæringer og om offentlige myndigheder. Der er ikke hjemmel til for Hegnsynet at kræve, at de, der forklarer sig under hegnsynsforretningen, skal afgive tro og love erklæringer. En sådan erklæring kræver særlig hjemmel og den findes ikke i hegnsloven.

Den, som ellers for eller til en offentlig myndighed afgiver urigtig erklæring om forhold, som han er pligtig til at afgive forklaring om, straffes med bøde eller fængsel i indtil fire måneder, jf. straffelovens §162. Her drejer det sig om pligtmæssige erklæringer. Ingen har pligt til at afgive forklaring for Hegnsynet. Hegnsynet er et privat tvistighedsnavn og er heller ikke omfattet af begrebet offentlig myndighed.

Endelig indeholder straffelovens §163 bestemmelse om, at den, som til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved anden læsbart medie, afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende

ikke har viden om. Straffen er bøde eller fængsel i indtil fire måneder.

Kravet til strafbarhed efter straffelovens § 163 er, at erklæringen skal vedkomme det offentlige.

Spørgsmålet er, om Hegnsynet er omfattet af begrebet "Det offentlige", selv om det ikke er en "offentlig myndighed". Erklæringer, der indgår i afgørelser, der træffes af forvaltningsmyndigheder eller af domstole, herunder i straffesager, vedrører det offentlige. Uden for falder erklæringer, der bruges i private voldgiftssager. Selv om Hegnsynet defineres som privat tvistighedsnævn, hælder jeg til den anskuelse, at Hegnsynet er omfattet af begrebet „det offentlige”, fordi Hegnsynets afgørelser kan indbringes for domstolene i modsætning til afgørelser, truffet af privat voldgift.

Bestemmelsen finder i givet fald anvendelse på skriftlige erklæringer for Hegnsynet, herunder skriftlige erklæringer fra personer, der skal bevidne et eller andet om det pågældende hegn. Erklæringen skal for at være strafbar være bevidst urigtig og man skal have haft til hensigt at afgive en urigtig erklæring. Erklæring om skel fra landinspektør er omfattet af straffelovens §163, allerede fordi den skal anvendes af Kort & Matrikelstyrelsen, som er en offentlig myndighed.

Såfremt der egentlige produceres falske dokumenter eller erklæringer, der har til hensigt at skuffe i retsforhold, er der tale om dokumentfalsk, som i sig selv er strafbart i henhold til straffelovens §171. Den særlige bestemmelse i straffelovens §175 om den, der for at skuffe i retsforhold i offentligt dokument eller bog, anfører noget, der er urigtigt, kan være relevant for Hegnsynet, fx landinspektørens redegørelse for udfaldet af en skelforretning.

Konklusion

Afslutningsvis vil man kunne opsummere bevisførelsen for Hegnsynet således, at offentlige dokumenter i form af tingbogsattester, lokalplaner, servitutter mv. indgår som bevis til brug for Hegnsynet. Det samme gælder sagkyndige erklæringer, som Hegnsynet selv har rekvireret, og evt. syn og skønserklæring om særlige forhold. Herudover indgår som bevis forklaringer, Hegnsynet modtager, med den værdi, de nu har, når der ikke er tale om erklæringer, der er undergivet strafansvar.

Hegnsynet kan ved vejledning og spørgsmål søge at sikre, at Hegnsynet har et rimeligt grundlag for at træffe en afgørelse og kan i kraft af egne observationer og iagttagelser under hegnsynsforretningen sikre et godt udgangspunkt for at afsige en kendelse eller skabe et forlig i en hegnssag.

Jeg var målløs

Så kom vi over årsmødet og generalforsamling, og sikke en generalforsamling, jeg håber sandelig ikke, at advokaten skal have honorar for den dirigentrolle.

Men til advokatens undskyldning, må man sige, det var heller ikke nemt, når bestyrelsen er helt uforberedt, og vil snyde sig igennem med brudte løfter mm.

Som alle, der var med til generalforsamlingen, kunne høre, følte jeg mig en hel del snydt, da jeg året i forvejen, altså i '09 rettidigt havde indsendt forslag til vedtægtsændringer, men som formanden glemte at sende ud. Og så var det jo ikke lovligt at behandle forslaget på generalforsamlingen i '09. Hvad gør vi så?

Det var jo ikke min fejl, men vi skal jo videre. Så var det at dirigenten, Koefod-Dam foreslog, at man kunne behandle forslaget på en ekstraordinær generalforsamling umiddelbart før den ordinære generalforsamling her i 2010. Det gik jeg med til, og der var ingen fra bestyrelsen, der protesterede, og der var ikke nogen fra generalforsamlingen, der protesterede. Ja, så må man have mig undskyldt, men det opfatter jeg som en tilkendegivelse fra en enig forsamling.

Da jeg ved, generalforsamlingen blev optaget på bånd, vil jeg anbefale formand og bestyrelse til at genopfriske hukommelsen.

Nå, men så skulle mit forslag jo behandles på den ordinære generalforsamling her i år. Efter en del debat stiller formanden så et ændringsforslag, endda uden den øvrige bestyrelses viden. Et forslag der er mere vidtgående end mit.

Så er det normalt sådan, at det mest vidtrækkende forslag sættes til afstemning først. Men det gjorde vores advokatdirigent ikke. Næ, han spurgte, om jeg så ikke ville trække mit? Og det gjorde jeg så efter lidt betænkningstid, da formandens forslag var mere vidtrækkende.

Derefter går formanden på talerstolen og trækker sit ændringsforslag tilbage. Jamen jeg var målløs. Kan man behandle sine medlemmer på den måde? Her laver man et seriøst stykke arbejde for foreningens ve og vel, og så bliver man på den måde sjoflet og trådt på.

Hvis det er på den måde foreningen vil arbejde fremover, så vil jeg seriøst gå til min borgmester og anbefale at Brønderslev kommune melder sig ud.

*Otto G. Ziegler
Hegnssynsformand, Brønderslev*

Evaluering af Årsmødet 2010

Der var i alt 69 deltagere fra 32 forskellige Hegnsyn til årsmødet, der også i år løb af stablen på Christiansminde Kursuscenter i Svendborg. Det foregik i dagene 27. og 28. marts, og alle fik mulighed for at give deres mening til kende om arrangementet. Det benyttede 40 sig af.

Om det samlede indtryk af programmet:

Tilfredshedsgraden:	Antal:	Procentvis:
Meget godt	8	20,0 %
Godt	31	77,5 %
Mindre godt	1	2,5 %
Dårligt	0	0 %
Ikke besvaret	0	0 %

Om årsmødets gennemførelse:

Meget godt	3	7,5 %
Godt	25	62,5 %
Mindre godt	9	22,5 %
Dårligt	2	5,0 %
Ikke besvaret	1	2,5 %

Om udbytte med hjem:

Meget godt	9	22,5 %
Godt	29	72,5 %
Mindre godt	2	5,0 %
Dårligt	0	0 %
Ikke besvaret	0	0 %

Om mødestedet/Hotel Christiansminde:

Meget godt	35	87,5 %
Godt	5	12,5 %
Mindre godt	0	0 %
Dårligt	0	0 %
Ikke besvaret	0	0 %

BREVKASSE

v. Adv. Jørgen Jørgensen

Spørgsmål om Høje træer

Kære Jørgen Jørgensen

Vi tillader os at kontakte dig, da vi ikke synes at kunne finde andre steder, hvor vi kan henvende os med spørgsmål vedr. Hegnsloven.

Hvis du ikke er den rette at kontakte, håber vi at du kan hjælpe os med kontaktdata til rette vedkommende.

Vi har været så heldige at købe en skøn byggegrund syd for Århus. Naboen i syd har plantet en stor skov på sin jord, og en del af træerne er meget høje og kaster lange skygger ind på vores grund – især i forårs- og efterårsmånederne. Træerne er primært graner og birk, og nogle af træerne er omkring 25-30 meter høje.

Vi tog kontakt til vores nabo for at drøfte dette, da vi købte grunden. Dengang gav han udtryk for, at han gerne ville være med til at kigge på, om nogle af træerne evt. skulle fældes. For nogle uger siden møder vi ham på grunden, og vi taler igen med ham omkring de

lange skygger fra træerne. Nu får vi dog det klare indtryk, at han kun vil beskære sine træer og dermed fjerne de grene, der hænger ind på vores grund.

Vi er lidt kede af denne situation, da vi naturligvis gerne vil kunne nyde solen i vores have. Vi er på ingen måde interesserede i, at han skal fælde alle sine træer – tværtimod, vi synes at træerne giver vores baghave en flot natur. Vi ønsker blot, at han vil „tynde lidt ud” i de mange store træer.

Vores nabos skov er ikke plantet mere end 1,75 m fra skel, og træerne står på lige række (i flere rækker), og kronerne vokser sammen. Vi har naturligvis læst i Hegnsloven, og som vi forstår det, må hans træer ikke være så høje, da der er tale om et eget hegn, der er meget tæt på skel.

Vi vil meget gerne have en fornuftig dialog med vores nabo, og vi ønsker på ingen måde ufred. Dog vil vi gerne vide, hvordan vi er stillet i forhold til lovgivningen.

Vi håber at du har mulighed for at besvare vores henvendelse. På forhånd mange tak for din hjælp.

*De venligste hilsner fra
Morten Kaiser og Line Arve*

Svar

Kære Line Arve og Morten Kaiser
Gener i form af skyggevirkning fra store træer på naboejendommen behandles af domstolene efter almindelige nabo-retlige grundsætninger. Domstolene opererer med en „tålegrænse”. Dette begreb er ikke særlig klart, men i domstolenes skøn indgår karakteren af hele området og hvad I kunne forvente, da I købte ejendommen, samt de konkrete gener, der er fra træerne i form af skygge, nedfaldne blade mv.

Overhængende grene og generende rødder kan forlanges beskåret efter hegnslovens §19. Skulle træerne i eller tæt på skel være groet sammen både i top og bund, kan der være tale om beplantning, der har hegnskarakter og derfor falder ind under Hegnsynets kompetence.

Sagen synes dog mest at ligne en nabo-tvist, der skal anlægges ved domstolene, og en henvendelse til Hegnsynet med påstand om, at naboen skal foretage beskæring ud over, hvad der følger af bestemmelsen i hegnslovens §19, kan føre til, at Hegnsynet må afvise sagen, fordi

den beplantning, som påstås beskåret, ikke har hegnskarakter og derfor ligger uden for Hegnsynets kompetence.

Det vil i mangel af en mindelig aftale med naboen være mest hensigtsmæssigt at anlægge en retssag, idet domstolene efter en ændring af hegnsloven nu er kompetente både ved behandling af hegnsager og naboretlige tvister, jf. hegnslovens §43, stk. 2.

*Med venlig hilsen
Jørgen Jørgensen*

Spørgsmål om Midlertidigt hegn

Jeg har netop læst Deres svar på et problem omkring nedlæggelse af et gammelt eget hegn. Min problemstilling er:

På to sider af min ejendom er der en 30 år gammel ligusterhæk, der grænser op til en sti. Stien er offentlig tilgængelig og befæstningen skal vedligeholdes af kommunen, mens beplantning (hække) skal vedligeholdes af grundejerforeningen. Den er nok oprindeligt plantet som eget hegn på stien, men breder sig nu 10-30 cm ind på min grund.

Den har i alle årene været klippet på ydersiden af grundejerforening og på indersiden af grundejeren, hvorfor den har været opfattet som et fælles hegn.

Grundejerforeningen vil nu sløjfe hækken med henvisning til, at det er deres hæk, og de vil så græs på arealet, hvorved der bliver uhindret kik ind i min have fra to sider.

Da jeg næppe kan modsætte sig at den sløjfes og heller ikke kræve et fælles hegn, kan jeg så kræve et midlertidigt hegn sat op, der yder læ og skærmer for indkik, indtil en ny beplantning på min grund er vokset op?

Jeg håber på, De vil kommentere sagen.

*Med venlig hilsen
Jens Munck
Næstved*

Svar:

Udgangspunktet for hegn langs veje og stier er, at hegnet skal rejses helt på egen grund, jf. hegnslovens §11, i en sådan afstand, at bevoksningen til enhver tid kan holdes inden for skellinien.

Hvis stisystemet er udskilt i matriklen som offentlig vej, kan der som følge af en bestemmelse i vejlovens §88 ikke vindes hævvd over nogen del af sti arealet, og du kan således heller ikke kræve, at den nu eksisterende hæk skal bevares som en hævvdunden ret.

Grundejerforeningen, der er etableret i 2006 efter aftale med kommunen, kan beslutte, at hækken på stien skal fjernes.

Men hvis hækken i 30 år har været behandlet som fælleshegn, bør der tages hensyn til de berørte grundejere, som har indrettet sig på denne tilstand, og det vil derfor være rimeligt, at grundejerforeningen opsætter et midlertidigt hegn, der kan fjernes, når den ny hæk har nået en passende højde, eller acceptere, at den eksisterende hæk bevares i et sådant omfang, at den skærmer mod indkik, indtil en ny hæk er groet op på jeres grund.

Denne løsning er ikke hjemlet hverken i hegnsloven eller vejloven, men må søges i naboretlige rimelighedsbetragtninger.

En dialog med grundejerforeningen vil være at foretrække frem for en retssag, der er forbundet med en betydelig usikkerhed, fordi der ikke er klar lovhjemmel til at kræve et midlertidigt hegn i den foreliggende situation.

*Med venlig hilsen
Jørgen Jørgensen*

BREVKASSE

Advokat Jørgen Jørgensen besvarer spørgsmål

i RET & SKEL's brevkasse, hvor du kan få svar på dine spørgsmål om hegnsloven og alle de love, som relaterer sig til Hegnsynenes arbejde.

Skriv dit spørgsmål allerede i dag og send det til

Ret & Skel,

Mylius Erichsens Vej 23,

7400 Herning

eller mail til

bentjensen@hegnsyn.dk

... og få svar her i bladet.

Henvend dig til forretningsføreren!

Vedr. Ret & Skel

- når det ikke skal fremsendes mere, eller det skal sendes til en anden person
- Ved adresseændringer
- ekstra eksemplar ønskes, eller tegning af et abonnement (koster i begge tilfælde kr. 100 pr. år).

Alt dette, og meget mere, tager forretningsføreren sig af.
Derfor – ram plet første gang ved at ringe eller skrive til:

Bent Jensen, Mylius Erichsens Vej 23, 7400 Herning

Tlf. 9722 0397 - E-mail: bentjensen@hegnsyn.dk

eller via foreningens hjemmeside: hegnsyn.dk

Afsender

Bent Jensen,
Mylius-Erichsens Vej 23,
7400 Herning

POST

B

PP

DANMARK

Årsmøde er andet end tørre paragrafer, der er også tid til god stemning.